

UCHWAŁA Nr XX/136/2020
RADY MIASTA RYPIN
z dnia 2 kwietnia 2020 roku

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2019r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2019r. poz. 506 z późn. zm.¹) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.²) uchwała się, co następuje:

§ 1 Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2019r. stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Rypin

Sławomir Malinowski

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2019r. poz.1309, poz.1571, poz.1696, poz.1815.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019r. poz. 1622, poz. 1690, poz. 1818, poz. 2473.

UZASADNIENIE

Zgodnie z unormowaniem prawnym zawartym w ustawie o pomocy społecznej zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej; kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przedstawione radzie gminy sprawozdanie jest więc spełnieniem ustawowego obowiązku Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie.

Sprawozdanie uzyskało pozytywną opinię Komisji Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej.

Przewodniczący
Rady Miasta Rypin

mgr Sławomir Malinowski

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2019 roku

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 1507 ze zm./ przedstawiam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2019 roku:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Współpracuje w tym zakresie z samorządem, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do Ośrodka mogą zgłaszać się o pomoc wszystkie osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Ponadto Ośrodek obowiązany jest udzielać pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, uchodźcom, ofiarom zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych, klęsk żywiołowych lub ekologicznych, a także osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ofiarom przemocy w rodzinie.

W roku 2019 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- oraz Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

Ośrodek podejmował także wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Rypina. Współpracował przy tym z wieloma organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz osobami prywatnymi.

W 2019r. Ośrodek realizował zadania własne z zakresu pomocy społecznej w ramach środków przekazanych przez Radę Miasta i dotacji celowych oraz zadania zlecone w ramach środków przekazanych przez Wojewodę.

Z zakresu zadań własnych realizowano:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
3. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb i specjalnych zasiłków celowych,
5. przyznawanie pomocy rzeczowej,
6. udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
7. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
8. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu,
9. kierowanie do ośrodka wsparcia osób wymagających opieki,
10. dożywianie dzieci,
11. sprawienie pogrzebu,
12. pracę socjalną, poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.
13. Poradnictwo prawne i psychologiczne
14. Prowadzenie dwóch świetlic terapeutycznych w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi.
15. Prace społecznie użyteczne
16. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny
17. Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Z zakresu zadań zleconych realizowano:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Budżet MOPS w 2019r. wynosił 6 148 162,00 zł w tym:

- 3 192 795,00 zł dotacja,
- 2 955 367,00 zł środki własne

W poszczególnych rozdziałach budżet przedstawiał się następująco:

207 320,00 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
44 959,00 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – dotacja
1 442 702,00 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 193 358,00 zł dotacja
534 637,00 zł	Zasiłki stałe – dotacja
749 258,00 zł	Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 270 336,00 zł dotacja

825 694,00 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym: – 438 929,00 zł dotacja na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 30 753,00 zł dotacja na usługi opiekuńcze
65 127,00 zł	Pozostała działalność /sprawienie pogrzebu przez gminę, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, zorganizowanie spotkania wigilijnego, piknik dla osób niepełnosprawnych/
960 000,00 zł	dożywianie dzieci i dorosłych, w tym – 660 000,00 zł dotacja
969 227,00 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
170 500,00 zł	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
60 668,00 zł	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – 19 843,00 zł dotacja.
13 520,00 zł	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
104 550,00 zł	Prace społecznie użyteczne

Budżet został zrealizowany w 97,84 %

Wydatki wyniosły 6 015 193,94 zł w tym:

199 930,40 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
44 958,85 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – dotacja
1 431 065,80 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 193 300,80 zł dotacja
530 993,61 zł	Zasiłki stałe - dotacja
733 519,62 zł	Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 270 271,68 zł dotacja
809 039,22 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym: – 438 907,75 zł dotacja na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 30 753,00 zł dotacja na usługi opiekuńcze
64 693,21 zł	Pozostała działalność / sprawienie pogrzebu przez gminę, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, zorganizowanie spotkania wigilijnego, piknik dla osób niepełnosprawnych /
891 781,31 zł	dożywianie dzieci i dorosłych, w tym – 613 099,64 zł dotacja
969 203,88 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
168 812,54 zł	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
53 673,90 zł	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – 19 843,00 zł dotacja
12 992,60 zł	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
104 529,00 zł	Prace społecznie użyteczne

Podział wydatków ze względu na źródło finansowania ukształtował się następująco:

- dotacja – 3 142 128,33 zł
- środki własne – 2 873 065,61 zł.

Udzielone świadczenia przedstawiały się następująco:

Zasiłki stałe

Zgodnie z art. 37 zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Realizując zadanie wydano decyzje dla 96 osób na podstawie których wypłacono 918 świadczeń /w tym: 798 świadczeń dla 80 osób samotnie gospodarujących, 120 świadczeń dla 18 osób pozostających w rodzinie/. Na realizację zadania wydatkowano kwotę pochodzącą z dotacji w wysokości 530 993,61 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych / t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 1373 ze zm./ obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego tych osób obejmuje okres od dnia przyznania zasiłku do dnia utraty prawa do zasiłku. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne jest kwota odpowiadająca wysokości przyznanego zasiłku z pomocy społecznej. Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9 % podstawy wymiaru.

Dla osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu – na podstawie wydanych decyzji opłacono 844 składki dla 87 osób na kwotę 44 958,85 zł. Wydatkowana kwota pochodziła w całości z dotacji.

Zasiłki okresowe

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z art. 147 ust. 7 od 2008r. gminy otrzymują dotację celową na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3, tj. do wysokości 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Zgodnie z art. 38 zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W przypadku osoby samotnie gospodarującej - zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie /art. 38 ust. 2 pkt. 1/.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby.

W przypadku rodziny zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Wydano decyzje dla 500 osób na podstawie których wypłacono 3 435 świadczeń / w tym: 2 825 świadczeń dla 431 osób z powodu bezrobocia, 61 świadczeń dla 29 osób z powodu długotrwałej choroby, 435 świadczeń dla 80 osób z powodu niepełnosprawności, 11 świadczeń dla 7 osób z powodu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, 103 świadczenia dla 37 osób z innych powodów niż wymienione/. Wydatkowana kwota na realizację zadania – 1 193 300,80 zł. pochodziła z dotacji.

Schronienie

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym /art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej/.

Pomocy w postaci czasowego schronienia udzielono na podstawie decyzji 10 osobom bezdomnym i wymagającym schronienia. Łączna kwota wydatków na schronienie wyniosła 36 217,00 zł.

Dożywianie i posiłki

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Osoba lub rodzina może otrzymać pomoc w formie rzeczowej w postaci produktów żywnościowych.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 przyjęty Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

Celem Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy.

Z Programu udziela się wsparcia w szczególności:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej
3. osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania następuje w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w zakresie dożywiania była przyznawana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

W ramach programu udzielono:

- 2 643 świadczenia w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla 540 rodzin /1 353 osób w rodzinie/ na kwotę 602 500,00 zł;
 - 417 rodzin otrzymało świadczenia w postaci produktów żywnościowych na kwotę 46 364,00 zł
 - 31 480 świadczeń w postaci posiłków na podstawie decyzji wydanych dla 346 osób w tym: posiłki dla 98 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej /8 806 świadczeń/, dla 141 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej /16 312 świadczeń/, dla 115 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej /6 362 świadczenia/ na kwotę 242 917,66 zł.
- Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 891 781,31 zł, z czego 613 099,64 zł pochodziło z dotacji.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ust. 1 usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Zgodnie z art. 50 ust. 4 specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – Zakres przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych obejmował zapewnienie dziecku z zaburzeniami psychicznymi rehabilitację fizyczną i współpracę ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego zmierzającego do wielokrotnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 29 osób /w tym: 27 dzieci, 2 osoby dorosłe/ – 7 308 godzin usług. Koszt zadania wyniósł 438 907,75 zł i został pokryty w całości z dotacji.

Odpłatność z tytułu świadczonych usług wyniosła 36 519,60 zł.

- Usługami opiekuńczej domowej objęto 28 osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

W 2019r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie złożył wniosek o dofinansowanie realizacji przez Gminę usług opiekuńczych w ramach Programu „Opieka 75+” i otrzymał dofinansowanie w kwocie 30 753,00 zł. Program pozwolił Ośrodkowi na zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla 3 osób powyżej 75 roku życia, poprzez zwiększenie ilości godzin, w środowiskach już objętych pomocą oraz przyznać pomoc w formie usług opiekuńczych 6 nowym osobom potrzebującym wsparcia.

Liczba świadczeń wyniosła 12 829 godzin. Wydatki wyniosły 370 131,47 zł, w tym 30 753,00 zł to dotacja.

Z tytułu świadczonych usług odpłatność wyniosła 28 384,90 zł.

Zasiłki celowe i w naturze

Zgodnie z art. 39 ust. 1-2 zasiłek celowy z pomocy społecznej może zostać przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi / art. 41 pkt. 1/.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 i 3 osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Całkowity koszt zadania wyniósł 237 765,00 zł w ramach którego przyznano 718 świadczenia :

- 177 specjalnych zasiłków celowych dla 120 osób i rodzin na kwotę 41 595,00 zł.
- 66 zasiłków celowych na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków lub leczenia dla 45 osób na kwotę 9 240,00 zł.
- 1 zasiłek celowy na pokrycie kosztów pogrzebu dla 1 osoby na kwotę 3 200,00 zł.
- 20 zasiłków celowych na częściowe pokrycie kosztów remontu mieszkania dla 20 osób i rodzin na kwotę 3 700,00 zł.
- 3 zasiłki celowe na zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego dla 3 rodziny na kwotę 1 000,00 zł
- 4 zasiłki celowe na zakup odzieży dla 3 osób na kwotę 450,00 zł
- 440 zasiłki celowe na zakup opału dla 280 osób i rodzin na kwotę 175 250,00 zł
- 6 zasiłków celowych na częściowe zaspokojenie innych niezbędnych potrzeb dla 4 osób i rodzin na kwotę 750,00 zł.
- 1 zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 1 rodzin na kwotę 2 500 zł.

Pobyt w domu pomocy społecznej

Zgodnie z art. 54 ust. 1 prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz kierowanie mieszkańca gminy do domu pomocy społecznej jest obowiązkiem gminy. Gmina kieruje osobę ubiegającą się do domu pomocy społecznej, jeśli nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej 35 osób wyniosła 969 206,88 zł.

Odpłatność osób zobowiązanych za pobyt w dps wyniosła 57 231,31 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu przez Gminę Miasta Rypin przysługuje osobom zmarłym, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie Miasta Rypina w przypadku braku osób lub instytucji wyrażających wolę jego dokonania, w tym osobom bezdomnym i należy do obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej.

W 2018r. sprawiano pogrzeb 7 osobom. Na ten cel wydatkowano kwotę 21 896,04 zł.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o

pracę. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Świadczenie to może być w całości finansowane z budżetu gminy.

Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

Do odbycia PSU w okresie od marca do listopada zostało łącznie skierowanych 55 osób, które przepracowały łącznie 12 380 godziny.

Łączny koszt PSU wyniósł 104 529,00 zł.

Finansowanie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka.

Na realizację tego zadania w 2019r. poniesiono koszty w wysokości 168 812,54 zł w tym:

- rodzinna piecza zastępcza – 31 564,69 zł
- instytucjonalna piecza zastępcza – 137 247,85 zł.

W pieczy zastępczej w 2019r., gdzie Gmina była zobowiązana do współfinansowania pobytu, przebywało 21 dzieci, w tym:

- instytucjonalna piecza zastępcza /placówka opiekuńczo wychowawcza/ - 6 dzieci
- rodziny zastępcze – 16 dzieci.

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny –

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1111 ze zm.) wprowadziła do systemu pomocy społecznej funkcję asystenta rodziny.

To rozwiązanie pełni inną rolę niż pracownik socjalny. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb.

Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązkach rodzicielskich.

Asystent wspiera rodziny wychowujące dzieci, zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadzrędnym celem jego pracy jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Jego praca wspomaga rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny – rodziców i dzieci, czemu sprzyja indywidualne podejście do rodziny i jej problemów.

Do zakresu czynności asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.
2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych.
6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin.
8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.
11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych.
12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.
14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną.
15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin.
16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.
17. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.
18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.
19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i/lub grupą roboczą funkcjonującym na terenie miasta Rypina oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2019r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie złożył wniosek o dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i otrzymał dofinansowanie w wysokości 19 843,00 zł.

Całkowity koszt zadania wyniósł 53 673,90 zł. Kwota 33 830,90 zł stanowiła wkład własny.

W ramach zadania zatrudniano dwóch asystentów rodziny.

Asystenci rodzin objęli wsparciem łącznie 22 rodzin (w tym 48 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Wigilia dla bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia –

20 grudnia 2019r. zorganizowano spotkanie wigilijne dla osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia. Koszt przygotowania spotkania 2 500,01 zł.

Ze wsparcia świadczonego przez **Świetlice terapeutyczne** w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ciągu 2019r. skorzystało 53 dzieci.

Całkowity koszt funkcjonowania świetlic to 199 930,40 zł, w tym:

- wyżywienie – 26 203,30 zł.
- materiały do zajęć i edukacji oraz wyposażenie świetlic – 16 245,23 zł.
- koszty utrzymania lokalu /czynsz, internet, telefon, usługi, remonty, ubezpieczenie/ - 25 890,59 zł.
- koszty zatrudnienia personelu – 131 591,28 zł.

Świetlice realizowały zadania:

I. Opiekuńczo - wychowawcze

1. Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa
2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i osobistych
3. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych
4. Poznanie zasad zachowania się w miejscach publicznych
5. Nabranie szacunku dla pracy ludzkiej
6. Nauka tolerancji wobec innych ludzi
7. Wpajanie zasad higieny osobistej

II. Organizowanie warunków sprzyjających nauce:

1. Wprowadzanie zasad sprzyjających odrabianiu lekcji
2. Pomoc w odrabianiu lekcji domowych
3. Pomoc w nauce – niwelowanie braków z różnych przedmiotów
4. Rozwój indywidualnych zainteresowań

III. Rozwijanie zainteresowań plastycznych i muzycznych

1. Zapoznavanie dzieci z różnymi technikami plastycznymi
2. Wyrażanie uczuć, doznań, cech osobowości w różnych formach
3. Rozwój wyobraźni twórczej
4. Wyrabianie umiejętności słuchania muzyki
5. Poznawanie różnych gatunków muzyki
6. Wykorzystywanie prac plastycznych do zajęć terapeutycznych.

IV. Promowanie zdrowego stylu życia

1. Przyswajanie wiedzy o zdrowiu
2. Odpoczynek – czynnik działający na psychikę i zdrowie
3. Przyroda jako czynnik oddziaływania na wychowanie, kształcenie właściwego stosunku do świata przyrody
4. Książki, czasopisma, prasa jako czynniki kulturotwórcze
5. Poznawanie kultury naszego regionu
6. Uczenie się konstruktywnych metod spędzania czasu wolnego

V. Organizowanie imprez okolicznościowych.

VI. Zajęcia terapeutyczne:

1. Udzielenie pomocy w odreagowywaniu emocji i napięć powstających na skutek wzrastania w urazowym środowisku domowym oraz niepowodzeń szkolnych i społecznych.
2. „Przepracowanie” podstawowych urazów przejawianych przez uczestników w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi oraz w realizacji różnego typu zadań zarówno indywidualnych jak i grupowych.
3. Poznawanie emocji i sposobów radzenia sobie z nimi.
4. Diagnoza własnych i cudzych potrzeb.
5. Uczenie się współpracy i dbanie o swoją autonomię
6. Uczenie się lepszego pełnienia różnych ról.
7. Uczenie się korzystania ze swoich mocnych stron.
8. Uczenie się rozwiązywania konfliktów.
9. Poznawanie mechanizmów uzależnień oraz faz choroby alkoholowej, poznawanie zachowań w rodzinie wskazujących na współuzależnienie tych członków rodziny, którzy sami nie nadużywają alkoholu.
10. Uczenie się umiejętności asertywnych.

W dniu 10 maja 2019r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie pod patronatem Burmistrza Miasta Rypin zorganizował **spotkanie integracyjne dla osób niepełnosprawnych pt. „Bal u księcia Władysława’**.

Spotkanie osób niepełnosprawnych i ich opiekunów to doskonała okazja do poznania środowiska niepełnosprawnych, zrozumienia ich problemów i potrzeb, promowania pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych, żebyśmy nie widzieli ich tylko jako osoby potrzebujące pomocy, ale jako partnerów do wspólnych przedsięwzięć. Jest także okazją do podziękowania i wyrażenia szacunku dla ich opiekunów i działań jakie te osoby podejmują na co dzień.

Książę Władysław był założycielem i gospodarzem naszego Miasta. Był osobą ułomną fizycznie, stąd jego przydomek „Garbaty”. Może nie był świetnym rycerzem ale był doskonałym gospodarzem, mogącym być przykładem już z lat dawnych, że niepełnosprawność nie jest przeszkodą do podejmowania codziennych i niecodziennych wyzwań. Przyjęto, że spotkanie będzie miało charakter spotkania księżniczek, dam dworu, rycerzy, giermków i pozwoli na wczucie się w klimat minionej epoki.

Do udziału w spotkaniu zaproszono uczestników i pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Rypinie, Warsztatów Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie, Zespołu Szkół Nr 5 w Rypinie.

Do realizacji zadania włączyli się: Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie, Rypiński Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rypinie oraz sponsorzy, którzy chcieli pozostać anonimowi.

W spotkaniu wzięło udział 100 osób, w tym 70 osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne miały okazje zaprezentować na scenie swoje umiejętności taneczne i wokalne. Barwnie ubrani uczestnicy spotkania bawili się wspólnie przy muzyce. Mieli możliwość skorzystania z przejazdu bryczką konną, uczestnictwa w warsztatach garncarskich, malować ręcznie figurki rycerzy, brać udział w licznych konkursach, gdzie każdy udział nagradzany był upominkiem. Na głodnych i spragnionych czekały suto zastawione stoły. Udana zabawa trwała do godzin popołudniowych.

Spotkanie było doskonałą okazją do rozwoju umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych, zmotywowania ich do kreatywności i aktywnego udziału w sytuacjach zadaniowych. Zacieśniło więzi zarówno wśród osób niepełnosprawnych ale także osób niepełnosprawnych ze swoimi opiekunami.

Łączna kwota wydatków poniesionych w związku z realizacją imprezy wyniosła 3 307,25 zł.

Spotkanie zostało dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 1 984,35 zł.

Ogółem ze świadczeń pomocy społecznej w 2019 r. skorzystało 678 rodzin. Łączna liczba klientów pomocy społecznej w mieście wynosiła 1 619 osób, co stanowi 10 % ogółu mieszkańców miasta.

Liczba mieszkańców naszego miasta na koniec 2019r. – wynosiła 16 196 osób /zameldowanych na pobyt stały – 15 662 oraz czasowy - 534/

Pracą socjalną objętych było 1 078 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 400 osób.

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego.

Celem pracy socjalnej w wymiarze jednostkowym jest doprowadzenie, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału osób, których dotyczy, do osiągnięcia stanu, w którym osoby te na miarę własnych możliwości będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2019r. było:

- ubóstwo /500 rodzin/
- bezrobocie /459 rodzin/
- niepełnosprawność /270 rodziny/
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 140 rodzin, w tym 131 rodzin niepełnych i 13 rodziny wielodzietnych
- potrzeba ochrony macierzyństwa /87 rodziny/, w tym wielodzietność -40 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba /249 rodzin/
- alkoholizm /100 rodzin/
- bezdomność /21 osób/
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego /12 osób/
- narkomania /6 osoby/
- przemoc w rodzinie /10 rodzin/
- zdarzenie losowe /1 rodzina/

Struktura MOPS na koniec 2019r. przedstawiała się następująco:

- kierownik
- księgowa
- starszy specjalista pracy socjalnej - 1
- pracownicy socjalni – 8
- asystent rodziny -2
- opiekunki domowe - 9 /dodatkowo 1 osoba bezrobotna odbyła staż zawodowy w zawodzie opiekunki domowej/
- pracownicy świetlic terapeutycznych – 3 /w tym 1 umowa – zlecenie/
- pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 20 osób /umowy – zlecenia w tym: pedagogów, logopedów, psychologów, fizjoterapeutów, terapeutów socjoterapii, integracji sensorycznej, terapii ręki/

MOPS zatrudniał w 2019r. na umowę zlecenie prawnika, którego zadaniem jest bezpłatne udzielanie porad prawnych mieszkańcom Rypina znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osobistej i rodzinnej. Łącznie udzielono 131 porad.

W ramach działań przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2019r. MOPS zatrudniał psychologa, którego zadaniem było udzielanie nieodpłatnego wsparcia osobom przeżywającym trudności w rodzinie z uwagi na przemoc i uzależnienia. Z porad psychologa w czasie 93 konsultacji skorzystały 32 osoby.

Pomoc radcy prawnego oraz psychologa będzie udzielana nadal.

Wszyscy pracownicy socjalni, wykonujący pracę merytoryczną w MOPS posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Kierownik posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej zgodnie z zaleceniem art. 122 ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2019 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach.

Kontrole

1. W dniach 28,29 marca 2019r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy przeprowadzili w MOPS kontrolę w zakresie realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zgodności zatrudniania asystentów rodziny z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017r. do 28 lutego 2019r.

Skontrolowana działalność została oceniona pozytywnie i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

2. W okresie od 1 lutego 2019r. do 30 czerwca 2019r. audytor wewnętrzny Urzędu Miasta Rypin przeprowadził zadanie audytowe „Ocena realizacji zadań wykonywanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w zakresie wypłaty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej”.

Analizie poddano istotne ryzyka głównych zidentyfikowanych elementów procesu zawartych w obszarze realizacji zadań w zakresie przyznawania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Wyodrębniono 8 elementów procesu, które poddano badaniu i ocenie.

Dwa z ocenianych elementów uzyskały skalę oceny 3 – system średnio efektywny – ze średnią ilością uchybień i dotyczyły braku na stronie BIP MOPS w Rypinie udostępnienia informacji o zakresie i kryteriach udzielanej pomocy oraz nieobowiązujące lub nieprecyzyjne przepisy prawne w wydanych decyzjach i brak indywidualnego charakteru uzasadnienia decyzji.

Wskazane uchybienia nie wpływają jednak znacząco na sposób, jakość i terminowość realizacji zadań przez jednostkę.

Wprowadzono działania zmierzające do wyeliminowania powyższych uchybień.

Sześć z ocenianych elementów uzyskały skalę oceny 5 – system efektywny i nie wydano w tym zakresie zaleceń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- rozpowszechnianie informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w obszarze polityki społecznej, a także na temat instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych oferujących pomoc;
- zapewnienie niezbędnych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustaw.

Przygotowała:

Marta Kubas - Trędewicz

Przewodniczący
Rady Miasta Rypin
St. Malinowski
mgr Sławomir Malinowski

